

Uitnodiging Buyer Group Biobased Bouwmaterialen

Meedoen met de Buyer Group Biobased Bouwmaterialen

Uw organisatie wil aan de slag met biobased oplossingen. De redenen kunnen divers zijn. Het sluit aan bij uw beleid rondom circulair inkopen, het draagt bij aan de ambities om zo min mogelijk CO₂ - emissie te veroorzaken of het past bij de voorbeeldfunctie die u als overheidsorganisatie of bedrijf wilt geven. Het kan ook zijn dat u wilt bijdragen aan de opschaling van kansrijke oplossingen die zonder vraag maar moeilijk tot wasdom komen. Vele redenen om mee te doen aan de Buyer Group Biobased Bouwmaterialen.

In deze uitnodiging leggen we uit wat de Buyer Group Biobased Bouwmaterialen wil bereiken, wat u daaraan kunt bijdragen en wat deelname aan de Buyer Group u oplevert.

De Buyer Group Biobased Bouwmaterialen is een initiatief van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in samenwerking met RVO/PIANOo, SIGN (Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland) en de Greenports.

Aanleiding

Het is technisch goed mogelijk om reststromen uit de land- en tuinbouw en andere biobased grondstoffen in te zetten als basis voor bouwmaterialen, interieurinrichting en infrastructurele toepassingen. In de praktijk blijkt het vaak niet eenvoudig voldoende afnemers bereid te vinden deze bouwmaterialen ook echt grootschalig toe te passen. Organisaties die willen verduurzamen, kunnen in deze Buyer Group samen optrekken en krijgen ondersteuning om biobased alternatieven aan te schaffen. Bouwmaterialen hebben een forse duurzaamheidsimpact; met biobased alternatieven valt deze impact fors te verlagen, bovendien zijn reststromen uit de land- en tuinbouw op die manier hoogwaardiger in te zetten. De meeste paprikastengels eindigen nu nog op de composthoop, maar ze zijn bijvoorbeeld prima geschikt als isolatiemateriaal voor woningen en kantoren. Zo wordt CO₂ langdurig vastgelegd en biedt dit een impuls aan nieuwe verdienmodellen voor de land- en tuinbouw.

Zeven maatschappelijke argumenten om de Buyer Group op te zetten

1. Verbeteren van de woon-, werk- en leeromgeving door toepassing van natuurlijke gezonde materialen zonder toevoeging van toxische stoffen.
2. Reductie van (CO₂)-emissies die veroorzaakt worden door fossiele alternatieven.
3. Doorbreken van belemmeringen: regelgeving, markttoegang, financiering en complexe inkoop- en aanbestedingstrajecten van overheden.
4. Verdienmodellen in de land- en tuinbouw verbreden waardoor de economische situatie van de primaire sector verbetert.
5. De productie van biobased bouwmaterialen en producten opschalen waardoor prijzen dalen
6. Start-ups en innovatieve MKB-bedrijven toegang geven tot een markt waarop hun producten en oplossingen kunnen schalen.
7. De markt vertrouwd maken met de toepassing van biobased bouwmaterialen.

Wat is een Buyer Group?

De groep werkt met elkaar aan een visie en strategie om daadwerkelijk biobased bouwmaterialen in te kopen en onderdeel te maken van reguliere inkoopprocessen. Samen met experts verkennen we de kansen en krijgen we grip op de risico's. Door gezamenlijk op te trekken is het mogelijk marktpartijen uit te brengen. Zo wordt het aanbod van marktrijpe biobased proposities vergroot. Een Buyer Group heeft niet als doel om gezamenlijk in te kopen, omdat dit in de praktijk vaak complex blijkt.

Focus

De focus van de Buyer Group ligt op gebouwen, interieurbouw en producten voor de infra. De Buyer Group heeft enerzijds als doel om u te helpen met het inkopen van biobased oplossingen en zo de markt van biobased oplossingen een impuls te geven. Daarbij kunt u denken aan:

- Het toepassen en opschalen van nichematerialen (bijvoorbeeld hennep, vlas, bamboe en stro).
- Het toepassen van marktrijpe bouwproducten die aan het begin van opschaling staan (bijvoorbeeld producten gemaakt met reststromen uit de land- en tuinbouw).
- Het bieden van experimentele ruimte aan startups die nog niet een marktrijpe propositie kunnen bieden (bijvoorbeeld interieurproducten gemaakt van mycelium).

In de Buyer Group richten we ons vooral op biomassa uit de land- en tuinbouw. Er is een overzicht gemaakt met kansrijke materialen en toepassingen. U kunt dit overzicht gebruiken om intern te onderzoeken welke projecten in uw organisatie zich lenen om in te brengen in deze Buyer Group.

Waarmee helpt een Buyer Group u?

Deze Buyer Group is een gezamenlijke zoektocht naar optimale processen om biobased oplossingen in te kopen bij lopende (inkoop)projecten en inkooptrajecten die specifiek bedoeld zijn om biobased oplossingen te stimuleren. Drie voorbeelden:

- U bent een gemeentelijke organisatie en het lijkt u een aantrekkelijk idee om mee te doen aan de Buyer Group. Er lopen binnen de organisatie een aantal (inkoop - en ontwerp)projecten waarbij nog geen keuze voor de aard van het materiaal gemaakt is. Bijvoorbeeld een school die over een jaar aanbesteed gaat worden. U gaat in overleg met de projectleider en ontwerper en besluit gezamenlijk dat de isolatie van het gebouw biobased kan worden. Voor u en andere opdrachtgevers met dezelfde ambitie maken we in de Buyer Group inzichtelijk welke bouwmaterialen daarvoor beschikbaar zijn, hoe u risico's vermijdt en wat de beste manier is om biobased bouwmaterialen op te nemen in het bestek of offerteverzoek.
- U bent een ambitieuze woningcorporatie die het belangrijk vindt om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van nieuwe biobased bouwmaterialen. U reserveert binnen een project, dat op korte termijn op de markt komt, een experimenteel hoekje voor de toepassing van biobased gevelmateriaal. De leveranciers hebben een marktrijpe propositie, maar kunnen nog niet alle certificaten en LCA's aanleveren. Samen verkennen we op welke manier we de risico's kwantificeren en met behulp van de Buyer Group ontdekken we een strategie om dit type vragen aan de markt te stellen waardoor het herhaalbaar is met overzienbare risico's voor zowel de opdrachtgever als de leverancier. Ook gaan we samen op zoek naar andere opdrachtgevers die hierin mee willen om op te schalen.
- U bent een financiële dienstverlener die echt wil laten zien wat er al kan op het gebied van circulair en biobased bouwen. U durft ook uw nek uit te steken als het gaat om het gebruik van nieuwe producten die zich in de markt nog niet bewezen hebben. Het risico moet wel te overzien zijn. U kiest daarom voor een interieuroepassing met een wat kortere levensduur. Een kleine start-up levert binnenwanden gemaakt uit mycelium die functioneel zijn getest en doen waarvoor ze zijn bedoeld. In de Buyer Group helpen we mee om de risico's in kaart te brengen en te delen met de inschrijvende marktpartijen. U deelt uw kennis met de andere deelnemers om te laten zien wat er mogelijk is. Goed voorbeeld doet immers volgen.

Wat verwachten we van deelnemers aan de Buyer Group?

Het deelnemen aan de Buyer Group is niet vrijblijvend. Het is belangrijk dat er bestuurlijk commitment is om mee te doen aan de Buyer Group. Daarnaast wordt er ook verwacht dat er binnen twee jaar minimaal één inkooptraject gaat lopen waarin de kennis opgedaan binnen de Buyer Group wordt ingezet om daadwerkelijk biobased-producten onderdeel te maken van de uitvraag. Uiteraard wordt ook verwacht dat vertegenwoordigers van de organisaties die meedoen actief participeren binnen de Buyer Group waarin we werken aan een gezamenlijke marktvisie met bijbehorende inkoopstrategie voor biobased oplossingen. Daarnaast besteden we binnen de Buyer Group veel aandacht aan proceseigenaarschap en actieve kennisuitwisseling. Van de deelnemers wordt verwacht om vóór 31 maart 2021 kenbaar te maken welke inkooptrajecten ingebracht worden. Deze zullen worden gepresenteerd op de Innovation Expo 2021 (zie bijlage B). Het model van de Buyer Group laat het toe om deel te nemen in de zogenaamde schil van geïnteresseerden. Deze ontvangen informatie en de uitkomsten uit deze Buyer Group. Met die kennis kunnen de uitkomsten ook in eigen inkooptrajecten toegepast worden.

De voordelen van deelname

1. Technische en juridische ondersteuning van experts bij de inkooptrajecten.
2. Concrete hulp bij het invullen van het duurzaamheidsbeleid van de deelnemers.
3. Middelen om kennis en expertise in te huren voor specifieke vraagstukken die uitgezocht moeten worden (Meerkosten, CO₂-impact, TCO-studie, LCA onderzoek etc.).
4. Bestuurlijk commitment helpen creëren voor de innovatieve trekkers binnen organisaties.
5. Mogelijkheid om de projecten van uw organisatie te laten zien op het Podium van de Innovation Expo 2021 (georganiseerd door ministeries van BZK, LNV, EZK en I&W).
6. Onderdeel van nieuwsberichten die vanuit het ministerie of RVO worden geïnitieerd rondom deelnemers en projecten van deelnemers.
7. Kennis opdoen over de mogelijkheden die er al zijn met betrekking tot biobased-oplossingen.
8. Inzicht krijgen in de potentie van producten, materialen of oplossingen die meegenomen kunnen worden in inkooptrajecten.
9. Inzicht krijgen in en het leren beheersen van de risico's die samenhangen met biobased inkopen bij nog niet bewezen bedrijven of producten.

Wie kunnen er mee doen?

In de Buyer Group Biobased Bouwmaterialen is ruimte voor maximaal 25 opdrachtgevers. Ook bedrijven die (als opdrachtgever van inkoopprocessen) willen meedoen, zijn van harte welkom. Ook biedt RVO/PIANOO hulp bij het activeren van de organisatie of het maken van verbinding met al lopende projecten of inkooptrajecten.

Contact en aanmelden

Trekker van de Buyer Group is Jan Willem van de Groep. Naast de trekker zijn bij de Buyer Group betrokken: Peter Oei (SIGN), Ineke Lemmen (Greenports) en Floris den Boer (PIANOO). Wilt u ook deelnemen aan deze Buyer Group? Neem dan contact op met Jan Willem van de Groep (E: janwillem@vdgroep.nl, M: 06 209 677 48) en deel uw opgaven met hem. Samen verkent u of deelname u op weg helpt om uw ambities te realiseren.

Paprikastengels uit de tuinbouw.

Bijlage A: tekst overeenkomst Buyer Group Biobased Bouwmaterialen

De deelnemende organisatie onderschrijft de doelstelling van de Buyer Group zoals verwoord in de uitnodiging Buyer Group Biobased Bouwmaterialen.

De organisatie verklaart:

- De bestuurlijk commitment te geven op biobased inkopen zoals omschreven in bijgevoegd document Uitnodiging Buyer Group Biobased Bouwmaterialen.
- Bij één tot drie inkooptrajecten in de komende 24 maanden biobased criteria op te nemen in de uitvraag en significant mee te laten wegen in de gunning.
- De kennis en ervaring op deze gebieden te delen met andere deelnemers van de Buyer Group.
- Een medewerker van de organisatie actief te laten participeren in de Buyer Group met het mandaat om actief kennis te delen voor zover aanbestedingsregels of intern beleid dat toelaten.
- Intentie uit te spreken dat de ontwikkelde marktvisie en inkoopstrategie ontwikkeld in de Buyer Group geïmplementeerd wordt in de organisatie en zo structureel wordt toegepast in toekomstige inkooptrajecten.

RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland), PIANOo expertisecentrum aanbesteden leveren in samenwerking met de Greenports en SIGN (Stichting Innovatie Glastuinbouw), technische en juridische ondersteuning op maat, waaronder aanbestedingsmethodieken, inkoopcriteria en de selectie van mogelijke aanbieders.

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit spant zich in om in samenwerking met bovengenoemde partijen de hulp te bieden zoals beschreven in de uitnodiging Buyer Group Biobased Bouwmaterialen.

Bijlage B: Innovation Expo 2020

De Innovation Expo 2021 is dé inspirerende ontmoetingsplaats waar bedenkers, ondernemers, uitvoerders en beleidsmakers innovatieve oplossingen samen laten werken. Het event wordt georganiseerd door de 4 ministeries van BZK, LNV, EZK en I&W.

Samen werken aan maatschappelijke uitdagingen op het gebied van energie, circulaire economie, water, voedsel, bouw en mobiliteit. Daar zijn alle ideeën voor nodig: zowel nieuwe wetenschappelijke inzichten als praktische marktgerichte oplossingen in ontwerp en gebruik. Om te zorgen dat de Nederlandse economie zich ontwikkelt en het land leefbaar blijft, moeten de innovaties van vandaag en morgen grootschalig ingezet worden.

Aanleiding Expo

Nog lang niet alles is circulair. Haast is geboden, vanwege het Grondstoffen, Energie- Tuinbouw en Klimaatakkoord. Inmiddels hebben meer dan 400 bedrijven, ngo's, financiële instellingen, kennisinstituten, overheden en andere organisaties afgesproken in 2030 het primaire grondstoffenverbruik te hebben gehalveerd.

Bovendien moeten hulpstoffen substantieel worden verminderd en moeten alle eind- en restproducten zo hoogwaardig mogelijk worden toegepast. De bodem- en waterkwaliteit en de biodiversiteit zijn robuust, veerkrachtig en klimaatbestendig gemaakt. De fase van versnellen en opschalen is aangebroken.

Hiervoor moet nog wel veel gebeuren. We zoeken naar commerciële mogelijkheden om meer te doen met bijvoorbeeld de grote hoeveelheid aan plantaardige reststromen uit de land- en tuinbouw, bermmaaisel en gft-afval van huishoudens. Hoe moet wet- en regelgeving worden aangepast om hergebruik van reststromen meer mogelijk te maken? Bijvoorbeeld voor toepassing in voedsel, diervoeder en non-foodtoepassingen.

Maar ook voor reststromen uit andere sectoren zoeken we naar interessante business cases. Er zijn veel innovatieve en milieuvriendelijkere recyclingtechnieken voor bijvoorbeeld plastic, cement en textiel. Kan de inzet van deze technieken worden opgeschaald om te helpen onze ambities te realiseren?

In de bouw- en infrasector is veel potentie voor de toepassing van duurzamere alternatieve materialen. Hoe kan meer hout in de bouw- en infrasector de milieu-impact verlagen? En gaat het lukken om bitumen in asfalt te vervangen door biobased alternatieven als lignine?

Kortom: hoe bereiken we een economie zonder afval, waarin reststromen als hoogwaardige grondstof voor nieuwe producten worden ingezet?

Relatie met Buyer Group

Kansrijke en schaalbare oplossingen krijgen een plek op de Innovation Expo 2021. Opdrachtgevers die meedoen aan de Buyer Group kunnen hun inspirerende plannen en projecten tonen op de Expo als voorbeeld voor Nederland en als aanjager voor marktpartijen die willen aanhaken om invulling te geven aan de uitvoeringsvraag. Ook kan op de Expo kennis gemaakt worden met de nieuwste inzichten op het gebied van Biobased Bouwmaterialen waarmee de uitvraag verrijkt kan worden. De inkooptrajecten die vóór 31 maart 2021 worden ingediend zullen gepresenteerd worden tijdens de Innovation Expo 2021.

Productie van bouwmaterialen van paprikastengels.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland

Jan Willem van de Groep, Floris den Boer,
Ineke Lemmen, Peter Oei

Meer informatie?

www.rvo.nl
E: janwillem@vdgroep.nl

December 2020 | Publicatie-nr. 1220-057

